

Asia: VN/3785/2024

Lausuntopyyntö: hallituksen esitysluonnos eduskunnalle rautatieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Mäntsälän kunta kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle rautatieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia koskevaksi lainsäädännöksi.

Lakimuutos mahdollistaa lakiteknisesti alueellisten viranomaisten - eli käytännössä kuntien – henkilöjunaliikenteen alueellisen hankkimisen. Tässä vaiheessa ei ole tarkemmin esitetty eikä käyty keskusteluja mitä alueelliset viranomaiset mahdollisesti voisivat olla.

Junaliikenne kulkee aina useiden kuntien kautta ja siten liikenne on aina seudullista tai pitkämatkaista, joten liikenteen hankinnan tulee olla lähtökohtaisesti valtion hankkimaa liikennettä. Raideliikenteen toimintaympäristö on ensisijaisesti koko valtakuntaa koskeva kysymys, ja esimerkiksi alueiden saavutettavuus joukkoliikenteellä ei junaliikenteen tapauksessa saisi riippua kuntien rahoituksesta. Valtakunnallisen ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden ja joukkoliikenteen osalta on tärkeää, että raideliikenteen palvelutaso on ennustettavissa, ja valtion sitoutuminen tietyn palvelutason ylläpitoon on selkeää ja luotettavaa pitkällä aikavälillä. Lisäksi palvelun tulee täyttää esteettömyyden ja saavutettavuuden kriteerit.

Mäntsälän kunta näkee kohtuuttomana, että junaliikenteen rahoitusosuuksia siirtyisi valtiolta kuntien maksettavaksi kuntien nykyisessä taloustilanteessa. Rahoitusvastuu ei saa siirtyä automaattisesti kuntien vastuulle, vaan sen tulee perustua alueiden vapaaehtoiseen tarpeeseen.

Esitykseen sisältyvän toimivallan siirron valtionhallinnossa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin vastuulle Mäntsälä näkee perusteltuna. Nykyisten ELY-keskusten joukkoliikenteeseen liittyvät

vastuut ovat siirtymässä myös samaan virastoon ja on luontevaa, että eri liikennemuodot ovat samassa virastossa.

Yhtenä näkökulmana Mäntsälän kunta tuo esille yhteensopivat lipputuotteet eri liikennemuotojen välillä, johon tulee pyrkiä sujuvien matkaketjujen varmistamiseksi. Tämä osaltaan lisää joukkoliikenteen houkuttelevuutta matkustajille. Jatkossa eri joukkoliikennemuotojen ollessa samassa virastossa, tähän on entistä parempi mahdollisuus.

Gummerus Vesa
Mäntsälän kunta - Kuntakehitysjohtaja 14.3.2025